

VALL D'ARAN

A la Vall d'Aran, el creixement del 2,7 % del VAB el 2024 s'afegí a la recuperació del 2021-23 (d'un 25,0 %), tot i que no ha estat possible encara superar la davallada del 2020 (del -24,9 %), de forma que el seu nivell encara se situa un 3,7 % per sota el del 2019. El creixement del 2024 reflectí el dels serveis (2,5 %), el principal sector de la comarca amb més d'un 73 % del VAB, recolzats en l'avenç de la indústria (6,2 %) i en part la construcció (d'un 0,5 %), mentre el primari queia d'un -2,3 %. La millora del 2024 va reflectir-se en un fort increment de l'afiliació (3,3 %), que expressa la dinàmica de la resta de municipis (5,1 %) llevat de l'augment menor de Vielha e Mijaran (1,7 %), cosa que ha situat els 5,4 mil afiliats un 11,7 % per sobre els del 2019.

Els modestos augments del VAB dels serveis reflectiren l'ascens dels serveis col·lectius (5,9 %) acompanyat dels privats (1,9 %); la dinàmica d'aquests expressà el bon comportament dels personals, branques que aporten més del 76 % del VAB, i que creixeren d'un 2,2 %, un augment contrarestat per la caiguda de la resta dels privats (-0,5 %). El comportament d'aquests darrers va reflectir en part l'activitat turística, amb un augment de les pernoctacions hoteleres al punt turístic Vielha e Mijaran del 17,2 % el 2024, fins als 485 mil.¹⁶³ Aquesta dinàmica va generar un augment del 4,0 % de

l'afiliació, empentada per l'expansió en els serveis col·lectius (6,0 %), el 3,7 % dels privats personals i el 1,4 % de la resta de privats, tot plegat situant els 4,5 mil afiliats als serveis¹⁶⁴ un 11,4 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, a l'elevat creixement de l'energia (7,0 %), que aporta més del 90 % del VAB del sector, s'hi va contraposar la davallada de les manufactures (del -2,6 %), per les caigudes de l'alimentació (-3,1 %) i la metal·lúrgia (-9,8 %), tot i l'augment dels altres productes minerals no-metàl·lics (2,5 %). Aquesta dinàmica es va traduir en una notable caiguda de l'afiliació al sector (-9,3 %).

A la construcció, l'augment del VAB el 2024 (0,5 %) s'explica, malgrat el fort creixement de la branca d'edificació i promoció immobiliària (7,4 %), per les caigudes de les d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-1,5 %) i les d'obra civil (-3,8 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 84 habitatges iniciats encara se situen per sota els 93 del 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució amb un increment del 2,7 %.¹⁶⁵ Finalment, en el primari la ramaderia va caure d'un destacat -26,9 %, mentre que el VAB de l'agricultura avançava d'un important 17,2 %.¹⁶⁶

163: Tot i que a Naut Aran es van reduir d'un -0,2 % el 2024 fins als 279 mil.

164: A la Vall d'Aran, l'afiliació als serveis privats el 2024 va créixer al comerç a l'engròs i al detall (8,6 %) i a l'hostaleria (5,1 %), mentre que a les activitats professionals, científiques i administratives mostrà un 3,4 % i un -2,5 % a les activitats artístiques, recreatives i altres serveis.

165: El 2024, l'afiliació va créixer fortament en l'edificació i promoció immobiliària (d'un 14,5 %), un augment contrarestat per les caigudes a instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-1,3 %) i a obra civil (-

24,5 %).

166: Pel que fa a la forta davallada de la ramaderia i atès que a l'estiu del 2025 no es disposa de places de bestiar per comarques, s'ha aplicat les dades de sacrificis de la demarcació de Barcelona, que en el cas del boví davallaren d'un -37,6 % a Lleida. Del seu costat, el creixement del VAB agrícola i al no disposar de produccions per comarques, s'ha aplicat a l'estructura de produccions comarcals del 2023 el creixement provisional de les produccions de la seva demarcació, de forma que aquesta estimació té un caràcter més provisional que en d'altres exercicis.

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE LA VALL D'ARAN. 2019-2024

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2023	Canvi 2024 VAB real	Contribució	Canvi 2024 Afiliació	Canvi 2019-2024 VAB real	Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	0,1	-2,3	0,0	2,9	-42,5	-2,7
Indústria	12,8	6,2	0,8	-9,3	-72,6	9,7
Construcció	13,8	0,5	0,1	2,7	-14,2	15,7
Serveis (privats i col·lectius)	73,3	2,5	1,8	4,0	11,9	11,4
Total	100	2,7	2,7	3,3	-3,7	11,7
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	2,4	17,2	0,4	---	-14,9	---
Plantes farratgeres	1,3	41,2	0,5	---	-29,6	---
Fruita fresca	1,0	-12,4	-0,1	---	0,5	---
Vi i most	0,0	-7,3	0,0	---	-58,6	---
Ramaderia	25,4	-26,9	-6,8	---	-51,2	---
Boví	17,7	-38,5	-6,8	---	-44,7	---
Oví i cabrum	3,3	0,0	0,0	---	-61,2	---
Forestal i aqüícola	72,2	5,7	4,1	---	-39,0	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-2,3	-2,3	2,9	-42,5	-2,7
Indústries manufactureres	9,0	-2,6	-0,2	-12,6	3,3	14,5
Altres productes minerals no-metàl·lics	2,8	2,5	0,1	-10,5	16,7	1,2
Alimentació, begudes i tabac	2,6	-3,1	-0,1	-4,3	4,5	23,6
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	0,9	-9,8	-0,1	-42,9	-1,8	17,6
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	0,9	-9,1	-0,1	-20,0	-37,5	-29,4
Química i refinació petroli	0,4	-8,5	0,0	-75,0	-24,7	-37,5
Energia, aigua i gas	91,0	7,0	6,4	-2,1	-79,9	1,3
2. Total indústria i energia	100	6,2	6,2	-9,3	-72,6	9,7
Edificació i promoció immobiliària	34,0	7,4	2,5	14,5	-0,9	41,4
Instal·lació, acabats i altres	18,7	-1,5	-0,3	-1,3	-39,1	-12,1
Obra civil	47,3	-3,8	-1,8	-24,5	4,0	387,8
3. Total construcció	100	0,5	0,5	2,7	-14,2	15,7
Hostaleria	33,2	4,0	1,3	5,1	14,7	7,9
Immobiliàries	18,5	-1,4	-0,3	-5,5	14,3	11,1
Artístiques i recreatives	13,2	1,6	0,2	-2,5	6,6	6,9
Comerç	10,6	3,4	0,4	8,6	-3,7	10,9
Finances i assegurances	5,2	-3,9	-0,2	-9,1	4,8	13,6
Total serveis privats	85,8	1,9	1,7	3,5	12,8	9,0
<i>Promemòria</i>						
Serveis personals	76,2	2,2	1,7	3,7	13,3	6,7
Resta privats	9,6	-0,5	0,0	1,4	14,0	36,3
Administració pública	6,6	7,4	0,5	4,4	25,9	18,0
Educació	4,0	7,9	0,3	13,8	8,8	36,8
Sanitat i serveis socials	3,5	0,9	0,0	1,7	-6,6	15,5
Total serveis col·lectius	14,2	5,9	0,8	6,0	13,0	21,9
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,5	2,5	4,0	11,9	11,4

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'Idescat